

Skjemainformasjon

Skjema	Privatarkiv 2012 (bokmål)
Referanse	513205
Innsendt	15.03.2012 16:56:40

Opplysninger om søker

Opplysninger om organisasjon

Institusjonens leder Harald Jacobsen

Navn på organisasjonen Hedmark Fylkesmuseum AS

Organisasjonsnummer 994933272

Postadresse Postboks 117

Postnr./Poststed 2401 ELVERUM

Telefon 62409075

Webadresse <http://www.nordosterdalsmuseet.no>

Opplysninger om prosjektets kontaktperson

Fornavn /Etternavn Arild Alander

Telefon 95863052

E-postadresse arild.alander@nordosterdalsmuseet.no

Opplysninger om prosjektet

Prosjekt

Søknaden gjelder

Privatarkiv 2012

Tittel på prosjektet

Folldal Verks Arkiv

Sammendrag av prosjekt

Folldal verks arkiver er en svært viktig dokumentasjon av norsk industrihistorie. Folldal gruver er ett av ti teknisk-industrielle kulturminner i Norge som får direkte støtte av Miljøverndepartementet til istandsetting og vedlikehold, og bygningsmassen blir nå godt ivaretatt.

Hedmark Fylkesmuseum, avd. Nordøsterdalsmuseet, Statsarkivet i Hamar og Stiftelsen Folldal Gruver vil gjennom dette arkivprosjektet sørge for at også verkets store arkivmateriale blir ivaretatt og tilgjengeliggjort.

Prosjektbeskrivelse

Bakgrunn

Folldal gruver er ett av ti teknisk-industrielle kulturminner i Norge som får direkte støtte av Miljøverndepartementet til istandsetting og vedlikehold.

I 1748 startet utvinningen av kobber i Folldal gruver, og driften varte til 1941 da råstofftilgangen tok slutt. Verksdriften fortsatte i andre gruver i Folldal og omegn inntil Tverrfjellet gruver på Hjerkinns ble nedlagt i 1993.

Folldal Verk var i hele sin virksomhetsperiode en hjørnesteinsbedrift for Folldal kommune. Dette gjenspeiles i befolkningsutviklingen i kommunen som i dag har ca. 1700 innbyggere. Da Folldal Verk fremdeles var i drift i 1990, var folketallet godt over 2000.

I 1988 ble det opprettet en stiftelse, Stiftelsen Folldal gruver, som skulle ta vare på gruveanlegget i selve bygda Folldal som da hadde stått uvirksomt i flere år. Stiftelsen fikk ansvar for både landskap, bygninger, gjenstander, foto og arkiv. I 2010 kom anlegget inn på Riksantikvarens liste over prioriterte teknisk-industrielle kulturminner.

De statlige midlene fra Miljøverndepartementet går til selve anlegget med bygninger og teknisk utstyr. Arkivene som er avgjørende for dokumentasjon av Folldal Verks historie, både drift, arbeidsmåter og organisasjon, må også bevares og gjøres tilgjengelig for publikum og forskere. Arkivene må derfor ordnes, katalogiseres, emballeres forsvarlig og formidles for at Folldal Verks helhetlige historie skal kunne tilgjengeliggjøres.

Eierskap og driftsperioder

Side 2/4
Folldalsverket har hatt skiftende eiere gjennom tidene, og drifta har vært nedlagt i perioder.

- Frederiks Gaves Kobberverk, interessentskap, drift 1748 (1745) – 1826.
- Røros Kobberverk, kjøpte Folldalsverket, drift 1826 – 1848.
- Foldals Interessentskab, bl.a. Helge Væringsåsen og Morten Mortensen, drift 1850 – 1878. Disse arbeidet med planer om ny drift, bl.a. med planer for sidebane fra Rørosbanen.
- Interessentskapet, nå Foldals Værk AS, solgte til engelske interessenter, som starta undersøkelser i 1904 og 1906 vedtok oppstart av ny gruvevirksomhet i Folldal.
- Folldal Copper & Sulpher Company Ltd., drift 1906/7 – 1938 (konkurs).
- Den norske stat ved Sosialdepartementet stod for drifta til nytt selskap overtok.
- Folldal Verk AS, norsk, drift 1938 – 1993. Fra 1957 heleid av industrikonsernet Borregaard, seinere Orkla.

Arkivet

Arkivet dekker i hovedsak perioden 1906-93, med mye materiale helt fra oppbygginga starta i 1906. Det utgjør i utgangspunktet, som uordna, om lag 250 hyllemeter. Materialet oppbevares i Stiftelsen Folldal Gruvers arkivrom i tilknytning til Gruvemuseet.

Nordøsterdalsmuseet brukte om lag 2 månedersverk i 2007-08 og fikk da danna seg et godt bilde av materialet. Etter stillstands i 2009 begynte så arbeidet med arkivet i 2010 (prosjektår 1 starta 1.9.), med grovordning. Sommeren 2011 vart det lagt opp et eget nettsted for arkivprosjektet på museets nettområde. En har så utover i 2011 kommet over i finordning av en del av materialet, noe som så har resultert i at en ved årsskiftet 2011-12 har ferdig finordna og foreløpig registrert og merka vel 9 hyllemeter (korrespondansearkivet etter The Foldal Copper & Sulpher Co. Ltd.).

Arkivmaterialet er fra ulike arkivskapere:

- Folldal Copper & Sulpher Company Ltd., 1906-38.
- Folldal Verk AS, 1938-93.
- Foldals Interessentskab (sist på 1800-tallet),
- Glommendalen Kisgruber, som var styrt fra Folldal (1900-tallet, prøvedrift i Vingelen og Dalsbygda ca. 1918, og videre ivaretagelse av eierinteressene).

Av innholdet i arkivet kan nevnes:

- Styreprotokoller (1938-), andre møteprotokoller; aksjeprotokoller (1938-).
- Brevkopier (komplett fra oppbygginga starta 1906, svært omfattende).
- Korrespondanse (rikholdig helt fra 1906, bl.a. korrespondanse med direksjonen i London).
- Materiale fra prospektering (malmleting), drift og produksjon, lager og salg.
- Personalarkivalia.
- Eiendomsmateriale.
- Regnskapsmateriale (komplette protokollrekker fra 1906, bilag, regnskapsrapporter, osv.);
- Stort materiale av kart (gruvene) og tegninger (hus, veier, bruer, taubanebukker, jernbane).

Stiftelsen Folldal Gruver oppbevarer arkivene etter flere foreninger i gruvemiljøet (ordna av og tidligere oppbevart ved Arbeiderbevegelsens Arkiv og Bibliotek på Hamar). Spesielt kan påpekes arkivet etter Folldal gruvearbeiderforening (ca. 50 arkivbokser), ei særdeles stor og sterk fagforening. Samtidig fins i bedriftsarkivet for eksempel innlegg og dommer fra flere rettssaker, særlig knytta til Folldalskonflikten (1929-31). Her får en saker belyst fra både fagforeningas og fra bedriftas side.

Mål

- Ordne materialet som er oppbevart ved Stiftelsen Folldal Gruver.

- Skaffe oversikt over kjent og mulig ukjent materiale om Folldalsverket andre steder:
 - o Statsarkivet i Trondheim har deponert Folldal verks arkiv fra 1740-1863, (arkivene ble overført til Røros kobberverk ved oppkjøp i 1826)
 - o Rørosmuseet har noe materiale fra den perioden Røros kobberverk eide gruvene i Folldal (1826 – 1848)
 - o Glomdalsmuseet har deponert arkivet til Helge Væringsåsen, aksjonær i Foldals Verks Interessentskab
 - o Noe materiale er oppbevart i private hjem, uten at en har oversikt over mengden.

- Digital tilgjengelighet:

- o Tilgjengeliggjøre arkivkatalogen. Det er et mål at arkivet i løpet av prosjektperioden skal registreres i ASTA, og tilgjengeliggjøres gjennom Samkatalogen.
- o Utvalgt materiale digitaliseres og publiseres. En vil i prosjektets første år prioritere digitalisering av kart og tegningsarkiv, da dette vil være viktig dokumentasjonsmateriale for istandsettingsarbeidet som settes i gang på bygninger og anlegg.

- Konservering:

- o Kart og tegninger gjennomgås med tanke på eventuell aktiv konservering. Kart- og tegningsmaterialet emballeres og pakkes i tråd med retningslinjene for forebyggende konservering. Det utarbeides en plan for forebyggende konservering for Folldal Verks arkiv.

Samarbeidspartnere

Prosjektet blir gjennomført som et samarbeidsprosjekt mellom Hedmark Fylkesmuseum AS avd. Nordøsterdalsmuseet, Statsarkivet i Hamar og Stiftelsen Folldal gruver.

Kompetanse

Nordøsterdalsmuseet har gjennom mange år vært depotinstitusjon for privatarkiver, og har i dag ordnet og deponert 125 privatarkiver. Folldal verks arkiv er et stort og komplekst arkiv, og en viktig del av prosjektet er et samarbeid med Statsarkivet om både konservering og ordning av arkivet.

Framdrift

Vi har planlagt prosjektet til å gå over tre år. Søknaden gjelder for tredje prosjektår, hvor vi i dette året vil prioritere finordning og registrering av det omfattende kart- og tegningsmaterialet. Som nevnt i rapporten for andre prosjektår, ser vi imidlertid at det gjenstår mye arbeid for å komme i mål med prosjektet. Vi ser derfor for oss en forlengelse av prosjektet med ny prosjektplan og søknad for gjenstående arbeid til neste år. Det kan nevnes at vi allerede begynner å se frukter av arbeidet. En mastergradsstudent fra NTNU har bl.a. vært på besøk og brukt det ferdigordna korrespondansearkivet etter The Foldal Copper & Sulpher Co. Ltd. i sin oppgaveskriving.

Finansiering

Søknad ABM, 250.000 per år i tre år. Det sendes årlige søknader.
Egenfinansiering Hedmark Fylkesmuseum As, Nordøsterdalsmuseet
Statsarkivet i Hamar.

Framdriftsplan**Framdriftsplan**

Framdriftsplan for hele prosjektperioden:

Start- / Sluttdato 01.09.2010 30.08.2013

Aktivitetplaner

Tittel	Fra- / Til-dato	Til dato
Finordning av kart- og tegningsmaterialet	01.09.2012	30.09.2013

Andre opplysninger/kommentarer om framdrift-/aktivitetsplan.

Prosjektet er planlagt over tre år. Søknaden gjelder 3. prosjektår. Samarbeidspartnere og avtaler sendt i fjorårets søknad gjelder for hele prosjektet.

Samarbeidspartnere**Samarbeidspartnere****Samarbeidspartner 1**

Navn	Statsarkivet i Hamar
Er det inngått formell samarbeidsavtale	Ja
Postadresse	Lille Strandgt. 3 2317 HAMAR
Kontaktperson	Cæcilie Stang
Tlf. til kontaktperson	62555440
Epost	cast@arkivverket.no
Rolle	Faglig veileder og ansvarlig for konservering

Samarbeidspartner 2

Navn	Stiftelsen Folldal Gruver
Er det inngått formell samarbeidsavtale	Ja
Postadresse	- 2580 FOLLDAL
Kontaktperson	Åge Kristoffersen
Tlf. til kontaktperson	62490505
Epost	aage@folldalgruver.no
Rolle	Arkiveier

Prosjektbudsjett

Budsjett - utgifter		
Hva	Beskrivelse	Sum
Personalkostnader (lønn/overhead)	Arbeid HFM/NØM og Statsarkivet	kr 367 500,00
Varer/utstyr	Arkivmaterieill	kr 20 000,00
Tjenester kjøpt av andre		kr 0,00
Andre utgifter (spesifiser)		kr 0,00
Totalt utgifter		kr 387 500,00

Budsjett - inntekter		
Beskrivelse	Tilskudd bekreftet?	Sum
<u>Søknadssum Norsk kulturråd</u>		<u>kr 250 000,00</u>
Egenfinansiering HFM/NØM	Ja	kr 85 000,00
Egenfinansiering Statsarkivet	Ja	kr 52 500,00
Totalt inntekter		kr 387 500,00

Kommentar

Kommentar til budsjett

Dette er budsjettet for tredje prosjektår som søknaden gjelder. Se prosjektbeskrivelse vedlagt første prosjektår for fullstendig prosjektbudsjett.

Vedlegg

Ingen vedlegg lastet opp